

# KRONIEK.

## BOEKBESPREKING.

C. en M. SCHARTEN-ANTINK, Het Leven van Francesco Campana, II, De Duistere Waarheid, en III, Het Eeuwige Licht, Amsterdam, Mij. v. Goede en Goedk. Lect. 1924 en 1925.

JO VAN AMMERS-KÜLLER, De Opstandigen, een familieroman in drie boeken, Amsterdam, J. M. Meulenhoff, 1925.

Een stapeltje boeken! Ik voeg ze maar bij elkaar, omdat het, helaas, mijn bedoeling niet zijn kan, over alle, of één van hen, uit te weiden. Een diep ingaande en analyseerende, degelijk motiveerende kritiek — gelijk ze zeker verdienen — ik heb er hier immers geen plaats, Elseviers is er ook eigenlijk het tijdschrift niet voor. En lijkt het niet een beetje mal, deze romans van '24 en '25 nu nog aan te kondigen? Iedereen kent ze! Ik weet niet hoeveel „duizendtallen” al vermeld staan op de omslagen der laatste drukken van Francesco Campana — de heer Simons verspreidde afbeeldingen van vrachtauto's, beladen met zeer omvangrijke pakken „Eeuwige Licht” — en ook omtrent Jo van Ammers' Opstandigen doen mededeelingen van ontzagwekkende getallen de ronde. Een soort van prijsvraag heeft ten overvloede uitgemaakt, dat deze beide roman-series (ook „De Opstandigen” bestaat, volgens de schrijfster, uit drie boeken) tot de uitverkoren lectuur van het nederlandsche publiek behooren. Welnu dan!

Toch zou een bewonderaar, zoowel van de groote romancierstalenten en de innige menselijkheid der Schartens, als van de levendige vertelkunst en de vaak tintelende geestigheid, ons aansprekend uit Jo van Ammers' boek, nog wel een paar schuchtere opmerkingen willen maken. Louter omdat het zoo verluchtend werkt, te zeggen wat men op het hart heeft — neen, ook wel een beetje misschien om althans den auteurs zelven niet te onthouden, wat onder en na het lezen hunner boeken is opgekomen bij een — als ik mij zoo mag noemen — hun zéér welgezind collega.

Over de romantrits der Schartens dan. Ik schreef in Aug. '24, naar aanleiding van het eerste deel: „Het leven van Francesco Campana interesseert mij en het intrigeert mij. De schrijvers die dit „leven” op het getouw zetten — en ons in dit eerste boekje de jeugd ervan aanschouwelijk en begrijpelijk maakten — hebben een groot en moeilijk werk ondernomen. Want deze Francesco is een wijsgeerige, misschien ook een kunstenaars-natuur; jong reeds denkt hij na over het wezen, het waarom der dingen; hij verwondert zich over de wreedheid der natuur, tracht er verklaring voor te vinden, poogt de Godsidee der menschen die hem omringen overeen te brengen met de wereld die hem omringt — hij bewondert en huivert,